

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

**SA EXAM
PAPERS**
SA EXAM
PAPERS

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SESO THO PUO YA LAPENG (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

MOTSHEANONG/PHUPJANE 2024

TATAISO YA HO TSHWAYA

MATSHWAO: 100

**EM SKOSANA
DBE IM**

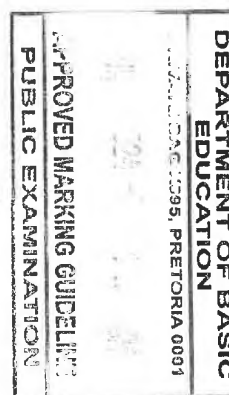
13/06/2024

**DR M MATSABISA
UMALUSI**

13/06/2024

**MP THITG
UMALUSI**

13/06/2024

Tataiso ena ya ho tshwaya e na le maqephe a 13

KAROLO YA A: MOQOQO**Dintlha tsa tataiso tsa meqoqo**

- 1.1 **Dieta tsa tla tsa ntlotlolla letsatsing leo.**
Mofuteng ona wa moqoqo, mongodi o pheta pale kapa o pheta diketsahalo tse etsahetseng. O ka ngolwa ho tswa lehlakoreng lefe kapa lefe.
- Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:**
- Moqoqong ona mohlalobuwa a ka qoqa ka mathata a mo hlahetseng ka lebaka la dieta.
 - A ka hlalosa maikutlo a hae ka se ileng sa etsahala le hore o ile a etsa jwang.
- [50]
- 1.2 **Mekgwa eo tlhekefetso e iponahatsang ka yona setjhabeng.**
Moqoqong o hlalolang mongodi o hlalosa ho hong ho dumella mmadi ho itemohela sehlooho se hlalolang ka tsela e hlakileng.
- Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:**
- Mohlahlobuwa a ka hlalosa mefuta ya tlhekefetso le matshwao a yona ho mohlekefetsuwa.
 - A ka fana ka keletso ho mahlatsipa.
- [50]
- 1.3 **Ke ne ke qala ho utlwa hore ho ratwa ke ntho e monate hakaalo.**
Mofuteng ona wa moqoqo mohlalobuwa o tebisa maikutlo le ho hlalosa sehlooho ka botebo.
- Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:**
- Mohlahlobuwa a ka qoqa ka diketsahalo tse neng di bontsha hore ho ratwa ke ntho e ntle.
 - A ka hlalosa maikutlo a hae ka ho ratwa.
- [50]
- 1.4 **Inshoreense e ka thusa hape e ka ba kotsi setjhabeng.**
Mofuteng ona wa moqoqo mohlalobuwa o tshhetsa mahlakore a mabedi a taba mme qetellong a hlalose ntlhakemo ya hae.
- Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:**
- Mohlahlobuwa a tshohle ka bohlokwa ba inshoreense maphelong a batho.
 - A boele hape a tshohle ka dimpe tsa inshoreense maphelong a batho.
- [50]
- 1.5 **Ebe ke ketso e nepahetseng ya hore ha lelapa le nka leeto le lelelele matsatsing a phomolo ditho tsohle tsa lelapa di tsamaye ka sepalangwang se le seng?**
Moqoqong ona mohlalobuwa o kgetha lehlakore la hae mme a le tshetsa ka dintlha tse utlwahalang.
- Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:**
- Mohlahlobuwa ya tshetsang lehlakore a ka qoqa ka kotsi e ka hlalolang lelapa lohle ha le tsamaya mmoho.
 - Ya hananang le sehlooho a ka bontsha bohlokwa ba hore lelapa le tsamaye kaofela ha le nka leeto matsatsing a phomolo.
- [50]

Difuperweng tsa pampiri ena di se sebediswe ntle ho tumello

- 1.6– **Setshwantsho sa 1.6, 1.7 le sa 1.8**
- 1.8 • Moqoqo ona mohlahlobuwa o boha setshwantsho, mme o iqapela sehlooho ka mohopolo wa sehlooho o qholotswang maikutlong a hae.

Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:

- Moqoqo ona o ka ngolwa ho tswa lehlakoreng lefe kapa lefe, ho latela [50] moelelo oo a o fumanang ka setshwantsho.

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 50

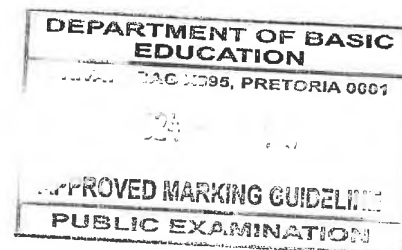
TATAISO HO MOTSHWAI

Ho tshwaya tema ya boiqapelo

Moqoqo o lokela hore o bonahale hore o tshwauwe wa ba wa abelwa matshwao ka tshwanelo. Matshwao a abilweng bakeng sa moqoqo, a lokela a be a le bopaki ba hore o tshwauwe ka nepo.

Ho fapana le kgutsufatso, moo ho nang le dipehelo tsa mantswe tse notlehileng, moqoqo wona ke mosebetsi wa boiqapelo. Haeba moqoqo o phalla malebana le boiqapelo ebile o hapa mmadi, ha se toka ho tsepamisa maikutlo ho bolelele feela ho sa tsotellwe dikahare. Molao o ka sehloohong ke wa hore:

Ha ho na dikotlo tse ding tse ka eketswang kaha ruburiki ka boyona e na le dikotlo tsa yona.

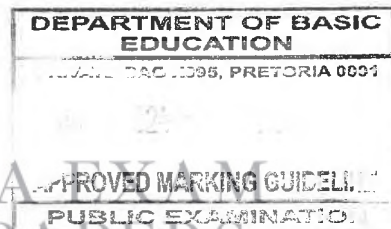
MEFUTA YA MEQOQO

Mefuta ya Ditema	Ditema tsa Phetelo/ohalosalang	Ditema tsa Dinnete	Ngangisano/ o sa nkeng lehlakore (Ditema tse susumetsang.)
Sebopeho sa ka ntle	<ul style="list-style-type: none"> Sehlooho Selelekela Mmele Phethelo 	<ul style="list-style-type: none"> Sehlooho Dihloohwana Selelekela Mmele Phethelo 	<ul style="list-style-type: none"> Sehlooho Selelekela Mmele Phethelo
Sebopeho sa seratswana	<p>Mohato/Setepe Moralo wa mantlha o hatellang hodima ditsela tse itseng tsa ho etsa dintlo le tsa phetelo tse itshehileheng hodima tihahlamano ya diketsahalo ho latela nako.</p> <ul style="list-style-type: none"> Polelo ya mohopolo wa sehlooho Dipolelo tsa tiatsetso ho bontsha tihahlamano ya diketsahalo. 	<p>Ketane Dipolelo tse hlahang di latelana di hokahantswe ke polelo e tiang pele.</p> <ul style="list-style-type: none"> Polelo ya mohopolo wa sehlooho Dipolelo tsa tiatsetso 	<p>Mokolokotwane Mathathama a dingangisano/dinnete tse phaellsweng ho tshhetsa ntha e itseng.</p> <p>Botsitso Ho tshhetsa mahlakore ka bobedi ka dingangisano tse lekalekanang mabapi/kgahlanong le nthakgolo, e le ho fana ka tekatekano lehlakoreng ka leng.</p> <p>Ngangisano: Selelekela – nthakemo e hlake Mmele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Polelo ya mohopolo wa sehlooho Dingangisano tse latelwang ke dithaloso <p>Phethelo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dikgothaletso Kgutsufatso/phethelo Nthakemo e hlahelle <p>O sa nkeng lehlakore: Selelekela – nthakemo e hlake Mmele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Polelo ya mohopolo wa sehlooho Dipolelo tse tshhetsang Dintlo tse kgahlanong le sehlooho hammoho le mabaka. <p>Phethelo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dikgothaletso Kgutsufatso/phethelo Nthakemo e hlahelle
Makgetha (Matshwao)	<ul style="list-style-type: none"> Di re qoqela ka pale e mabapi le motho/batho, sebaka le nako ya diketsahalo. Di na le mopheti kapa mongodi wa pale. 	<ul style="list-style-type: none"> Fana ka tsebo kapa tihahisoleseding ya nnete. 	<ul style="list-style-type: none"> Di ikemiseditse ho hohela/ho okaoketsa maikuto kapa diketso tsa mmadi.
Makgetha a puo	<ul style="list-style-type: none"> Puo ya semmuso kapa eo e seng ya semmuso Lekgathe lefetile le sebediswa haholo. Mahokedi a kang kamora, yaba, pele ho moo, pele, kahoo, ji. 	<ul style="list-style-type: none"> Puo ya semmuso Lekgathe lejwale le a sebediswa. Puo e sa bontsheng maikuto a mongodi Jakone (puo e sebediswang lekaleng le ikgethileng la tsa mosebetsi.) Sehalo sa semmuso 	<ul style="list-style-type: none"> Puo e tobang taba e a sebediswa. Puo ya bonono, e kang ya mekgabisopuo. E hlaha eka e tseba matswalo le ditabatabelo tsa rona kahoo di sebedisa monyetla oo ho okaoketsa maikuto a babadi. E hlaha dikgopolotaba eka ke taba. ditshwantsho & tshbediso ya mmala. Dingangisano tse sekametseng lehlakoreng le le leng.

ELA TLHOKO:

- Sebedisa ruburiki ena e latelang ka nako tsohle ha o lekanyetsa meqoqo.
- Matshwao a 0–50 a arotswe ho ya ka dikgato tse 5 tsa dithaloso tsa phihlello.
- Lekgetheng la Dikahare, Puo le Setaele, tihaloso e nngwe le e nngwe ya phihlello e arotswe habedi ho hlahisa boemo bo hodimo le boemo bo tlase; boemo bo bong le bo bong bo na le tihaloso ya bona.
- Lekgetha la Sebopeho lona ha le a arolwa ka bokgoni bo nang le boemo bo hodimo le bo tlase.

Difuperweng tsa pampiri ena di se sebediswe ntle ho tumello

Phetla

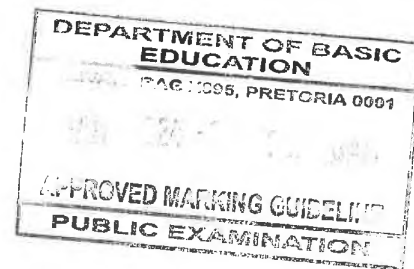

KAROLO YA A: RUBURIKI YA HO LEKANYETSA MOQOQO – (MATSHWAO A 50) SESOTHO PUO YA LAPENG (HL) – SEKTORA SA SEBEDIKHO E SEKHECHANE

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlielo e babatsehano	Phihlielo e supang bokgoni	Phihlielo e mahareng	Phihlielo ya motheo feela	Phihlielo e haeilang
DIKAHARE LE MORALO Nehelano ya sehlooho: thophiso ya mehopollo le dinthla, kelchoko ya baamohedi ba diaba, mekemiselo le maemo	28–30 -nehelano e bontshang kutlisiso e babatsehano ya sehlooho e supang bokgoni bo ikgethang -mehopollo e bontsha boqhetsake, e phetphetsa monahano, mme ke e susitseng e hlophisitse ka tsela e ikgethang/babatsehano, mme e momahane ka tshwanelo ho kenyelletswise sealekela, mmele le qetelo.	22–24 -nehelano e ralehleng hanthe haholo mehopollo e tsamaellana le sehlooho ka boitlalo, e a kgahisa, mme e na le bokapi ba mehopollo e susitseng -o hlophisitse hanthe haholo, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyelletswise sealekela, mmele le qetelo.	16–18 -nehelano ke e kgotsotsoang ditlokoheho; mehopollo e momahane ka tsela e kgotsotsoang le e kgodisa; -o hlophisitse ka tsela e utlwisisehang mme o momahane ka tshwanelo ho kenyelletswise sealekela, mmele le qetelo.	10–12 -nehelano e momahane mona le mane; mehopollo ke e seng ya boitlalo, mme e sa hlakang; -ho na le bokapi bo seng bokae ba thophiso le momahano ya nehelano.	4–6 -nehelano e utlwisisehang hohang; mehopollo ke e sa tsepamang e dubakaneng; -ha e utlwahale, mme dinthla di a phetlatswa; -ha e a hlophiswa ka tshwanelo le momahano ha e yo.
	25–27 -mosebetsi o tswileng matsoho leha o haelwa ke dinthla tse ikgethang tsa moqoqo e babatsehano; -mehopollo ke e susitseng mme e bontsha boqhetsake; -o hlophisitse hanthe haholo ka tsela e ikgethang, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyelletswise sealekela, mmele le qetelo.	19–21 -Nehelano e radiiweng hanthe; mehopollo ke e loketseng mme ke e thahaselisang -o hlophisitse hanthe ka tsela e bontshang bokgoni, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyelletswise sealekela, mmele le qetelo.	13–15 -nehelano e a kgotsotsoa leha e sa haka mona le mane -mehopollo e momahane le ho kgodisa ka tsela e mahareng -ho na le thophiso le momahano e seng ho kenyelletswise sealekela, mmele le qetelo.	7–9 -nehelano boholo e utlwisisehang haholo ha e a momahana ka tshwanelo, mme e a lahleisa -nehelano e na le bokapi bo fokolang haholo ba thophiso le momahano.	0–3 -boitlalo ha bo yo ba ho arabala sehlooho -mehopollo e utlwisisehang haholo ka ho phetlatswa, ha e a nepahala -nehelano ha e a tsepama sehloohong, mme e dubakane.
MATSHWAO A: 30 PUO, SETAELE LE TOKISO YA DIPHOHO Setlalo, rejetsara, setaele, tlontontontse ke tse lokelang maemo Kgetho ya mantswa Tshbediso ya puo le tlwalelo, matshwao a ho bala le mopeleto	14–15 -sehato, rejetsara, setaele tlontontontse di loketsa sepheo ka tsela e babatsehano, baamohedi ba diaba mmoho le maemo; -tshbediso ya hae ya puo e a ikgetha, mme e bontsha bontshano ka tsela e tsothang -o sebedisitse sehato se sefutho mme se susumetsang ka tsela e ikgethang -o bala o hloka diphofo tsa puo le tsa mopeleto; -o radiiwe ka bokgoni bo tsothang haholo.	11–12 -sehato, rejetsara, setaele le tlontontontse di loketsa sepheo, baamohedi ba diaba mmoho le maemo haholo; -tshbediso ya puo e matla mme ho sebedisitse sehato se loketseng ka nako tsothang; -bohlo ba mosebetsi ha o na diphofo tsa tshbediso ya puo le mopeleto; -o radiiwe hanthe haholo.	8–9 -sehato, rejetsara, setaele le tlontontontse di loketsa sepheo, baamohedi ba diaba mmoho le maemo -tshbediso ya puo ke e loketseng, mme e fetisa moelelo ka tshwanelo -puo ya bonono ke e loketseng, mme e sebedisitse ka tshwanelo -sehato se sebedisitse ka tshwanelo; -o radiiwe ka tsela e mahareng feela	5–6 -sehato, rejetsara, setaele le tlontontontse ha di a lokela sepheo, baamohedi ba diaba mmoho le maemo -puo e sebedisitse feela ka tsela ya motheo -sehato mmoho le moelelo o hlalisoang ke terna ke tse sa lokelang -ho sebedisitse tlontontontse ya motheo feela	0–3 -puo e sebedisitsewang ha se e utlwisisehang -sehato, rejetsara, setaele le tlontontontse ha di a lokela baamohedi ba diaba, sepheo le maemo -tshbediso ya tlontontontse e haeilang haholo hoo nehelano e sa utlwisisehang
	13 -tshbediso ya puo ke e matla mme e loketseng maemo -o bala o hloka diphofo tsa puo le tsa mopeleto; -o radiiwe ka bokgoni bo tsothang.	10 -tshbediso ya puo ke e nepahetseng, mme e susumetsang sehato sa terna -sehato ke se matla mme se loketseng; -ho na le diphofo tse seng kae tsa puo le tsa mopeleto; -o radiiwe hanthe.	7 -tshbediso ya puo ke e kgotsotsoang leha ho na le ho se tsamaellane mona le mane -Ka kakaretso sehato ke se loketseng leha puo ya bonono e le e haeilang	4 -puo ke ya motheo feela, mme e sebedisitse ka tsela e haeilang -popeho ya dipolelo ke e tshwanang e se nang moiswako -tlontontontse e haela haholo feela	4 -puo ke ya motheo feela, mme e sebedisitse ka tsela e haeilang -popeho ya dipolelo ke e tshwanang e se nang moiswako -tlontontontse e haela haholo feela
MATSHWAO A: 15 SEBOPEHO Makgetha a terna: poneho ya dipolelo le kgodiso ya diratswana.	5 -kgodiso ya sehlooho ke e babatsehano -katoloso ya mehopollo ya sehlooho ke e ikgethang -dipolelo le diratswana di bopliwe ka tsela e ikgethang	4 -mehopollo ke e hodisang sehlooho ka tshwanelo -momahano e bopliweng ke e supang bokgoni; -dipolelo le diratswana di bopliwe hanthe haholo	3 -mehopollo ke e loketseng e hodisang sehlooho ka tsela e mahareng -dipolelo le diratswana di bopliwe hanthe; -moqoqo o nse o hlalisoa moelelo.	2 -e meng ya mehopollo ke e utlwahalang -dipolelo le diratswana di na le diphofo -moqoqo o a utlwisiseha leha o le diphofo tse tse seng	0–1 -mehopollo ya bohlokwa e a haela -dipolelo le diratswana tse hlalisoang ke tse tsoahetseng -moqoqo ha o na moelelo o lebelletseng

SENOTLOLO SA HO TSHWAYA:

Makgetha a tekanyetso	Matshwao	Senotlolo
Dikahare le Moralo	30	DM =
Puo le Setaele le Tokiso ya diphoso	15	PST =
Sebopeho	05	Seb =
Matshwao ohle	50	

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**POTSO YA 2****2.1 IMEILI****Sebopeliso**

- Mongodi le mongollwa ba lokela ho ba le diaterese tsa imeili.
- Diaterese tsa batho ba bang ba ka romellwang molaetsa oo, di ba le sebaka sa tsona ka tlasa ya ya romellwang molaetsa. Sebaka seo se hlahiswa ka ditlhaku tsa Cc, mme diaterese tsa imeili tsa batho bao di a hlahella.
- Ho ka boela ha ba le batho ba bang hape ba ka romellwang molaetsa oo empa diaterese tsa diimeile tsa bona di sa hlahelle moo molaetseng, mme sebaka seo se hlahiswa ka ditlhaku tsa Bcc.
- Ka mora sebaka sa diaterese ho ba le sebaka sa ho ngola sehlooho sa molaetsa. Sehlooho sa molaetsa wa imeili se lokela ho ngolwa hantle, se hlake, se utlwisisehe.

Dikahare tse ka lebellwang:

Mohlahlobuwa o ngola imeili e yang bankeng ka sepheo sa ho kopa karete e nngwe ya banka.

[25]**2.2 LENGOLO LA SEMMUSO****Sebopeliso**

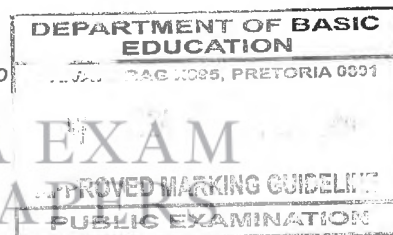
- Diaterese di pedi;
- *Aterese ya mongodi* wa lengolo e ngolwa ho tloha mahareng a leqephe le leba ka letsohong le letona, e nto latelwa *ke letsatsi, kgwed* le *selemo*, feela jwalo ka lengolo la setlwaedi;
- *Aterese ya ya ngollwang* (moamohedi) e ngolwa ka letsohong le letshehadi. Aterese ya moamohedi e etellwe pele ke maemo a tshebetso a ya ngollwang, ebe ho latela aterese ya hae ka botlalo;
- Tlasa aterese ho ngolwe tumedisano (Monghadi, Mofumahadi kapa Mofumahatsana le Mohlomphehi) ka botlalo.
- Tlasa tumedisano ho ngolwa *mola wa sehlooho* – o totobatsang sepheo sa lengolo leo;
- Kamora mola wa sehlooho ho ngolwa seratswana sa selelekela seo e leng ntshetsopeliso ya ditaba;
- Ho feta mona seratswana se seng le se seng ke se matlafatsang mehopololo e fapaneng ya taba eo ho buuwang ka yona. Ho siuwe mola pakeng tsa diratswana;
- Qetelo le yona ke ya puo ya semmuso, mme e ka ngolwa e le 'Ka botshepehi', 'Wa tsena', 'Ka boikokobetso', jj.
- Ya ngolang lengolo o lokela ho saena pele, a nto ngola lebitso la hae ka botlalo ka tlase.

Dikahare tse ka lebellwang:

Mohlahlobuwa o ngola lengolo lena ho thoholetsa Letona ka tshehetso ya lona ho baithuti ba ithomeng pele diphethong tsa naha.

[25]

Difuperweng tsa pampiri ena di se sebediswe ntle ho tumello

Phetla

2.3 **RAPOROTO**

Ena ke tlaleho e tlalehang ka ketsahalo ya ngwana a ileng a wela nokeng.

Sebopeho

- Sebaka, nako le letsatsi la ketsahalo,
- Mabitso a motho ya amehang ketsahalong eo ho tlalehwang ka yona.
- Tlhaloso ya ketsahalo eo,
- Dikgato tse nkuweng ka mora ketsahalo eo,
- Batho ba bang ba boneng ketsahalo eo,
- Mabitso a motho ya fanang ka tlaleho.

Dikahare tse ka lebellwang:

Mohlalobuwa a tlalehe ka ketsahalo eo a e boneng ha ngwana a wela nokeng.

[25]

2.4 **TEKOLOKAKARETSO****Sebopeho**

- E ngolwa ho hlaha ntlhakemong ya mongodi mme o sebedisa maemedi a motho wa pele kapa a mmui.
- Ntlhakemong ya hae mongodi a hlahise mahlakore ka bobedi, tse ntle le tse mpe tsa seo a ngolang ka sona;

Dikahare tse ka lebellwang:

- Mohlahlobuwa a bue ka botle ba buka eo.
- Mohlahlobuwa a bue ka bobedi bo ka tliswang ke buka ena.
- A ntano phethela ka dintlafatso tse ka etswang bukeng eo.

[25]

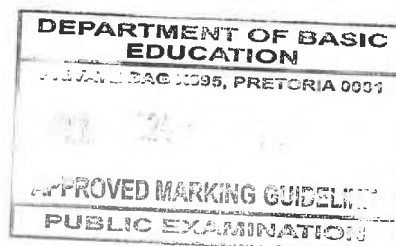
2.5 **PUISANO****Sebopeho:**

- E ngolwa e le ho puo ya mmui;
- Matshwao a di-a-bulwa-di-a-kwala ('...') ha a sebediswe;
- Lebitso la sebui le ngolwe ka letsohong le letshehadi la leqephe, le bile le latelwa ke letshwao la kgutlopedi (jk. Moleboheng:);
- Polelo e nngwe le e nngwe e lokela ho ba le karabelo ya polelo e sa tswa buuwa;
- Sehlo le puo e sebediswang di tla itshetleha kamanong ya dibui;
- Ho tlole mola dipakeng tsa sebui ka seng ho etsa hore mosebetsi o balehe habonolo esita le ho ba makgethe.

Dikahare tse ka lebellwang:

Mohlalobuwa o ngola puisano e dipakeng tsa Dineo le seletsi sa mmimo, DJ Bobs se hlolehileng ho iponahatsa moketjaneng wa letsatsi la tswalo la Dineo empa se lefilwe.

[25]

Difuperweng tsa pampiri ena di se sebediswe ntle ho tumello

Phetla

2.6 PUO

Sebopeho

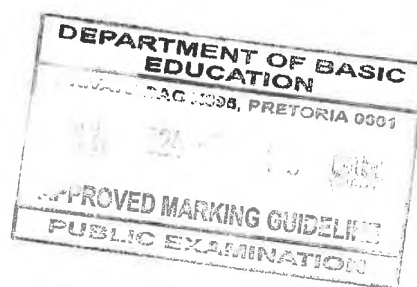
- Pulo e ka ba polelo kapa polediso ya bohlae, e tla hohela le ho qahamisa ditsebe tsa bamamedi;
- Dintlha di hlophiswe ka boqhetseke hore puo e phalle;
- Dipolelo e be tse kgutshwane, tse kenyeleditseng bonono ho natefisa;
- Puo e phalle: ho be le selelekela, mmele wa dintlha tse momahaneng le qetelo e monate;
- Dintlha e be tse kgolwehang.

Dikahare tse ka lebellwang:

Mohlahlobuwa a ngole puo eo a tlang ho nehelana ka yona phuthehong letsatsing leo ho amohelwang moruti ka lona.

[25]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 50
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 100

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**Ho tshwaya tema ya boiqapelo**

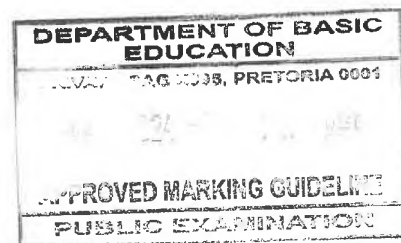
Tema ya kgokahano ha e a tshwanela hore e hloke disimbolo tsa ho tshwaya ho bontsha hore e badilwe ya ba ya abelwa matshwao ka nepo. Matshwao a abilweng bakeng sa tema ya kgokahano, a lokela a be le bopaki ba hore e tshwauwe ka tshwanelo.

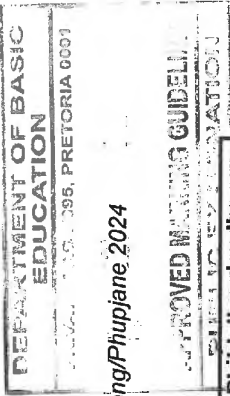
Ho fapana le kgutsufatso, moo ho nang le dipehelo tsa mantswe tse notlehileng, tema ya kgokahano yona ke mosebetsi wa boiqapelo. Haeba tema e phalla malebana le boiqapelo ebile e hapa mmadi, ha se toka ho tsepamisa maikutlo ho bofelele feela ho sa tsotellwe dikahare. Molao o ka sehloohong ke wa hore:

Ha ho na dikotlo tse ding ka eketswang kaha ruburiki ka boyona e na le dikotlo tsa yona.

ELA TLHOKO:

- Sebedisa ruburiki ena e latelang ka nako tsohle ha o lekanyetsa ditema tsa kgokahano.
- Matshwao a 0–25 a arotswe ho ya ka dikgato tse 5 tsa ditlhaloso tsa phihlello.

RUBURIKI YA HO LEKANYETSA TEMA YA KGOKAHANO – SESOTHO PUO YA LAPENG [MATSHWAO A 25]

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlelo e babatsehlang 13–15	Phihlelo e supang bokgoni 10–12	Phihlelo e mahareng 7–9	Phihlelo ya motheo feela 4–6	Phihlelo e haeifang 0–3
<p>DIKAHARE, MORALO LE SEBOPEHO (Nehelano le mehopollo)</p> <p>Ho rala, ho hlophisa mehopollo</p> <p>Kelohloko ya maikemisetsa, baamohedi ba ditaba le matshwao/makgetha a tema le maemo</p>	<p>-Nehelano e babatsehlang ya sehlooho e supang bokgoni bo ikgethang</p> <p>-Mehopolo e matla e suitsitseng</p> <p>-Tsebo e batsi ya makgetha a mofuta ona wa tema</p> <p>-Nehelano ha e kgere e tsepame sehloohong</p> <p>-Mehopolo le dikahare ke hialositsweng ka botebo, mme dintlha di tshhehetsa sehlooho</p> <p>-Sebopeho ke se loketseng se nang le diphoso tse mmalwa feela.</p>	<p>-Nehelano e ntle haholo e bontshang tsebo e ntle ya makgetha a mofuta ona wa tema</p> <p>-Nehelano ha e kgere e tsepame sehloohong</p> <p>-Mehopolo le dikahare ke tse momahaneng, tse hialositsweng ka botebo, mme dintlha di tshhehetsa sehlooho</p> <p>-Sebopeho ke se loketseng se nang le diphoso tse mmalwa feela.</p>	<p>-Nehelano e lekaneng e bontshang tsebo ya makgetha a mofuta ona wa tema</p> <p>-Nehelano e na le tsepamo e itseng feela sehloohong mme ho na le ho kgera ho itseng</p> <p>-Mehopolo le dikahare di na le momahano e amohelehang</p> <p>-Ke dintlha tse itseng feela tse tshhehetsang sehlooho</p> <p>-Ka kakaretso sebopeho ke se loketseng empa se nang le diphoso tse itseng</p>	<p>-Nehelano ya motheo e bontshang tsebo ya makgetha a itseng feela a mofuta ona wa tema</p> <p>-Nehelano ha e a tsepama sehloohong ka ho phethahala mme e a kgera</p> <p>-Mehopolo le dikahare ha se ka mehla di momahaneng</p> <p>-Sehlooho se tshhehetswa ke dintlha tse itseng feela</p> <p>-Sebopeho se fofo bohlotsa bo boholo</p>	<p>-Nehelano e totobatsa kgaello ya tsebo ya makgetha a mofuta ona wa tema</p> <p>-Moelelo o nyotobetswa ke ho kgera ho hoholo</p> <p>-Mehopolo le dikahare ha di na momahano</p> <p>-Ke dintlha tse mmalwa haholo tse tshhehetsang sehlooho</p> <p>-Ha ho na boiteko bo entsweng ho sebedisa sebopeho se nepahetseng</p>
<p>MATSHWAO A: 15 PUO, SETAELE LE TOKISO YA DIPHOSO</p> <p>Sehalo, rejistara, setaele, maikemisetsa, baamohedi ba ditaba le maemo.</p> <p>Tshebediso ya puo, tiwaelo ya tshbediso ya puo, kgetho ya mantswa, matshwao a puo le mopeleto.</p>	<p>-Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontswa di loketse maikemisetsa, baamohedi ba ditaba le maemo ka tsela e babatsehlang</p> <p>-Tshebediso ya puo e nepahetsa ebile e bopehile hantle haholo</p> <p>-Nehelano ha e na diphoso</p>	<p>-Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontswa di loketse maikemisetsa, baamohedi ba ditaba le maemo</p> <p>-Nehelano e na le diphoso tse itseng tsa tshbediso ya puo</p> <p>-Tshebediso ya tlotlontswa ke e lekaneng</p> <p>-Diphoso ha se tse nyotobetsang moelelo na diphoso</p>	<p>-Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontswa di loketse maikemisetsa, baamohedi ba ditaba le maemo hanyane</p> <p>-Tshebediso ya puo e fosahetsa ebile e tletse diphoso tse ngata</p> <p>-Tshebediso e seng kae ya tlotlontswa</p> <p>-Moelelo o nyotobeditse</p>	<p>-Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontswa ha di dumellane le maikemisetsa, baamohedi ba ditaba le maemo</p> <p>-Nehelano e tletse diphoso e dubakane</p> <p>-Tlotlontswa ha e dumellane le maemo</p> <p>-Diphoso di nyotobeditse moelelo haholo.</p>	
<p>MATSHWAO A: 10</p>					

SC/NSC – Taiso ya ho tshwaya

SENOTLOLO SA HO TSHWAYA:

Makgetha a Tekanyetso	Matshwao	Senotlolo
Dikahare, Moralo le Sebopelo	15	DMS. =
Puo, Setaele le Tokiso ya diphoso	10	PST =
Matshwao ohle	25	

